

Mircea GHIȚULESCU

Minifestival de marionete la Târgu Mureș

Aniversarea semicentenarului s-a transformat, la Teatrul Ariel din Târgu Mureș într-un minifestival de marionete sau mai curând, de teatru alternativ (cum le place unora să spună) dată fiind diversitatea de stiluri. Un minifestival ce se adaugă mai vechilor reuniuni de la Arad, Bacău, Botoșani, Constanța, și mai consecvent, Galați. De necrezut, aici, risipa de inteligență, imaginație și artă pentru vremuri în care răspunsul stereotip la orice inițiativă este: „nu sunt bani”. De unde vin banii când „nu sunt bani” este, poate, un secret românesc. Așa că, în plină sărăcie, teatrul de marionete din România este foarte expansiv, deși un marionetist nu cred să câștige un milion pe lună. Dar un teatru sărac bazat pe austeritate și fantezie și nu pe devize de sute de milioane, ca în teatrul dramatic, teatrul de animație s-ar putea să aibă un viitor. Am fost răsfățați câteva zile (18–20 iunie) în românește și ungurește, cu câteva spectacole ce nu se uită ușor. Horațiu Mihaiu, recentă achiziție a teatrului, a venit cu o alternativă la „teatru alternativ” evadând dintre marionete pentru pantomima cu picioare. Idee ingenioasă (nu știm dacă în

premieră absolută): decupate într-un chenar dreptunghiular, pe toată deschiderea scenei, jucau numai picioarele actorilor de la genunchi în jos. Acest tip de sinecdocă (întregul exprimat prin fragment), presupune un anume elitism care ne dă iluzia că suntem deștepți ghicind întregul, dar oferă și o incitantă perspectivă de jos în sus asupra omului. *Făt-Frumos din lacrimă* de Radu Macrinici, după Eminescu (o vreme textul a circulat cu titlul mai detașat *Prințul din lacrimă*), nu ni se pare deloc o „impietate”. Dimpotrivă, faptul că bravul autor al piesei *Țara mea* „se amestecă” în textul eminescian dovedește că interesul pentru Eminescu este atât de intens încât vrea să se încorporeze, mai ales, că totul este foarte bine scris. Dar Anca-Maria Colțeanu, autoarea spectacolului, a pariat pe actori-copii și a pierdut pariul. Nici regretatul Pal Antal (o mare pierdere pentru marionetele mureșene) nu l-a cruțat pe Marlowe/Goethe. În *Faust*-ul său a păstrat din tentația erotică nesfârșită, parodiată, însă cu umor irezistibil. Între altele, Faust este ispitit de Mephisto cu nuduri celebre din pictura universală.

Dacă în *Făt-Frumos din lacrimă* al Ancăi-Maria Colțeanu era, pe undeva, „lacrima”, dar lipsea Făt-Frumos, în spectacolul lui Cristian Pepino cu absolvenții secției de marionete de la București, am văzut un *Făt-Frumos* belicos din care lipsea lacrima. Dar maestrul este printre cei ce nu mai pot greși, iar imaginile din spectacolul său, chiar dacă autonome, au stârnit ropote de aplauze.

Două trupe din Ungaria au preferat formula *one man show*. Actorul britanic Alexis Latham, angajat al Teatrului „Colibri” (din Budapesta) a jucat drama nefericitului dramaturg Kevin Previn (un Koltes scoțian care a murit de Sida) acompaniat de un manechin, cu care nu făcea corp comun. Un fost clujean, Farkas Atilla, a interpretat pentru Teatrul „Harlequin” o poveste nostimă folosind în acest scop doar degetul arătător. În final, Valentin Loz ne-a oferit, după miezul nopții, o *Scrumbie afumată* pe un scenariu în colaborare cu Cornel Udrea, un bun spectacol de cabaret care trebuie să-și găsească undeva cabaretul.

S-a lansat monografia jubiliară a teatrului alcătuită, neconformist de Anca Rotescu pentru secția română și, riguros, de Nagy Miklos Kund pentru secția maghiară. Un volum de lux, ca și primul număr al revistei „UltimaT” editat de incisivă Fundație Dramafest al cărei ferment este Alina Nelega Cadariu.